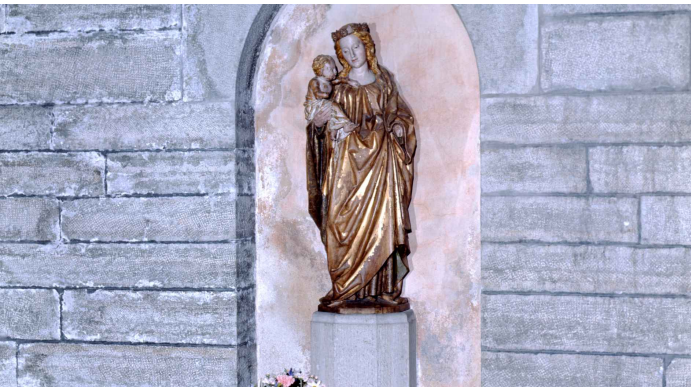

Birgitta af Vadstena - en moderne middelalderkvinde

Birgitta af Vadstena valfartede til hellige steder for at komme nærmere til en forståelse af Kristus. Hun havde anlæg for det mysteriøse og modtog ifølge eget udsagn åbenbaringer fra Kristus og Jomfru Maria. Her ses en skulptur af hende i et kloster i Vadstena. Foto: Torkel Lindeberg / IBL / Mary Ev

13. november 2005, kl. 12:00

Af Bodil Busk Sørensen

Birgitta af Vadstena var et aktivt og udadvendt menneske, men også et menneske der fandt tid til stilhed midt i travlheden. Hun er naturligvis barn af sin tid, men trods en tidsafstand på 700 år, er hun stadig aktuel

Som noget usædvanligt for kvinder på hendes tid blandede Birgitta af Vadstena (1303-1373) sig i politik og bevægede sig dermed ind på mændenes domæne, hvilket naturligt nok gav skrammer. Hun valfartede til hellige steder for at komme nærmere til en forståelse af Kristus. Hun havde anlæg for det mysteriøse og modtog ifølge eget udsagn åbenbaringer fra Kristus og Jomfru Maria.

Birgitta var borgfrue og mor til otte børn. Hun engagerede sig i socialt arbejde, var arbejdsom og kontemplativ, Bibelens Martha og Maria i samme person. Hun var det hele - og kan vel i nogen grad sammenlignes med en moderne kvinde, der forsøger at få kvinderollen og karrieren til at gå op i en højere enhed.

Frygtløse og magtesløse Birgitta

Da hendes mand døde, var hun stadig en kvinde i sin bedste alder. Åbenbaringerne kom til hende i disse år. Blandt andet et fuldt færdigt reglement for en ny klosterorden og en åbenbaring, hvor Kristus bød hende rejse til Rom og forblive der, indtil paven vendte tilbage fra sit eksil i Avignon.

Kendetegnende for Birgitta er hendes frygtløshed. Når hun erfarede, at folk i betroede stillinger, tog for sig af retterne og glemte deres forpligtelser over for de fattige, talte hun lige ud af posen. Ordene kom til hende gennem Kristus eller Maria, hvilket jo må siges at give dem en vis autoritet.

Birgitta var midt i alle gøremål et menneske af kød og blod, og hun følte sig ofte lille og magtesløs. Så henvendte hun sig til Kristus. Dagligt kom hun til ham med stort og småt.

Birgittas bønner

Nedenstående bøn er fra tiden i Rom, hvor hun skulle forblive, indtil paven vendte tilbage. Samtidig håbede hun på, at hun kunne få sin klosterregel stadfæstet, så klosterbyggeriet derhjemme i Sverige kunne komme i gang. Men ventetiden blev lang, og Birgitta kom aldrig tilbage til Sverige igen.

Det fremgår tydeligt af bønningen, at Birgitta er i nød. Hun indleder sin bøn på samme måde som Abraham gjorde det, da han bad Gud skåne Sodoma: "Nu må du ikke blive vred, Herre, når jeg taler." Han forsøger igen: "Jeg vover igen at tale til dig, Herre!" Og lidt senere: "Du må ikke blive vred, Herre, når jeg taler denne ene gang endnu." (Første Mosebog 18,30-33). Birgitta har tigget og bedt, som Abraham gjorde det. Hun kalder sin bøn: "En god bøn". Det viser os, at hun har fundet trøst ved at bede, som hun gjorde.

Ordet pilgrim stammer fra det latinske ord peregrinus og betyder fremmed. En pilgrim valfarter til de hellige steder for at takke, for at søge helbredelse og trøst eller blot for at gå vejen og finde ro i sindet.

Birgitta er blevet symbolet på en pilgrim. Og hendes bøn er blevet alle pilgrimmes bøn.

Birgittas bøn:

"Herre, vis mig din vej,
og gør mig villig til at vandre den."

En god bøn

"Velsignet være du, min skaber og befrier! Nu må du ikke blive vred på mig, når jeg taler til dig. Jeg er som den, der er fuld af sår og søger læge - som den bedrøvede der søger trøst - og som den fattige der kommer til den, der har rigdom i overflod.

Den syge siger jo: Du der er min læge, du må ikke føle væmmelse over mine sår, for du er min broder!

Den ulykkelige siger: Du min bedste trøster, du må ikke foragte mig, for jeg er urolig. Men giv mit hjerte hvile og mit sind trøst!

Den fattige siger: Du er den rige og savner intet. Se på mig, for jeg er ved at omkomme af sult. Du ser, at jeg er nøgen, giv mig klæder, så jeg kan holde varmen.

Sådan siger også jeg: O, du min almægtigste Herre! Du ser mine synder. De er som sår, der har plaget mig helt siden barndommen. Du ser, jeg er ulykkelig, for jeg har ladet min tid gå til ingen nytte. Mine kræfter rækker ikke længere, de er borte, og jeg har brugt dem til forfængelige og værdiløse ting.

Du der er godhedens og barmhjertighedens kilde, jeg beder dig: Forbarm dig over mig. Rør ved mit hjerte med din kærligheds hånd, for du er min bedste læge. Giv mig fred i sindet, for du er den gode trøster!"

(Teksten "En god bøn" er undertegnedes oversættelse til dansk efter "Heliga Birgitta, Uppenbarelser" i urval av Alf Härdelin. Svenska Klassiker, Atlantis, Stockholm, 2003).